

Jaren later, namelijk in 1880 en een groot deel van 1881, ondernamen de gebroeders nog een tweede gezamenlijke reis, ditmaal door Egypte en Syrië. Met de devotie en ingetogenheid van middeleeuwsche pelgrims doorkruisten zij, van Jaffa tot het Doode Meer, het wonderbare land, waar Jezus de Nazarener leefde en leerde, leed en stierf. Tal van studiën, aquarellen, pastelteekeningen van allerlei aard en grootte, alsmede een getrouw naar de natuur uitgevoerd en gezamenlijk bewerkt panorama, *Christus' Dood*, waren de vrucht van deze reis. Albrecht zelf had echter, in de eerste helft van 1880, de klassieke schildersreis naar Italië, vooral naar Venezia en Firenze, ondernomen. Daar, als in zijn eigen Vlaanderen, waren het in de eerste plaats de primitieven, die hem aantrokken. Weinige weken waren voor hem voldoende, om van de geheele Vóór-rafaëlitische kunst van het Schiereiland wording, ontwikkeling en verval te leeren kennen, beteekenis, eigenaardigheid en hoogte te beseffen op een wijze, die hem zeker meer dan één professor in de kunstgeschiedenis zou mogen benijden. Ik althans waag het te zeggen, dat ik, in niet vele kunsthistorische werken, die van grooter omvang niet uitgesloten, zulke juiste en treffende oordeelvellingen heb aangetroffen over het wezen van de kunst van Lippo Lippi, Botticelli, Ghirlandajo, Donatello, della Robbia, als . . . in de gesprekken, die ik met Albrecht de Vriendt over ditzelfde onderwerp voerde.

Hier echter laat de biografie van mijn artiesten mij in den steek. Ik bedoel dat, al wat ik thans nog aan het tot nu meegedeelde aan levensbizonderheden zou kunnen toevoegen, mij voorkomt in al te los verband te staan met hun beteekenis als kunstenaars. Dit éene kan ik niet onvermeld laten: in 1886 werd Juliaan benoemd tot hoogleeraar bij 't Hooger Kunstgesticht, ingericht bij de Academie van Antwerpen, en in 1890 werd Albrecht bestuurder van deze laatste instelling.

Spreeken wij thans nog alleen van hun werk; wij schrijven dan 1880.

Tot hiertoe was de ontwikkeling van de beide gebroeders nagenoeg één en dezelfde. Wonende in hetzelfde huis, arbeidende in twee op gelijke wijs ingerichte werkplaatsen, bijna deur aan deur, schilderden zij bij voorkeur legenden en sagen, waarvan zij de onderwerpen opzochten in de geschiedenis van hun eigen land, van Duitschland of van het primitieve Christendom. Tot zelfs in de inkleeding van deze werken, — in de groepeerings- en in de teekening, in de kleur en in de nuanceering — was dezelfde treffende bloed- en geestverwantschap merkbaar, welke het ons ook bij de gebroeders Rosny of hier in Vlaanderen bij Rosalie en Virginie Loveling bijna onmogelijk maakt, 't werk van den een van 't werk van den ander te onderscheiden. Zeker, er was wel eenig verschil: onder andere in de teekening: wat scherper, krachtiger, bij Albrecht, wat zachter, liefelijker, vrouwelijker bij Juliaan; ook in 't koloriet: Juliaan vermeit zich meer in stille, gedempte, geheimzinnige tonen, Albrecht is vooral dol op luidroepende, met elkaar vechtende, schitterende verven; bij genen overheerschen donkerblauw en grijs en paars, bij dezen helderblauw en rood, het rood vooral; ook in de opvatting zelf, overigens, bestond er toen reeds